

ЗЭХЭСЫГЬОМ КЫХАЛЬХАГЬ

Видеоконференции шыкылм тетэү Адыгэ Республикаем и Лышхъээ Кумпил Мурат аш хэлэжьагь. Зыгъэпсэфыпэ «Лэгъонакъ» Адыгейим зэрэцгээсэцэдэйн ехъигээ юфыгоми мыш щитегуущыагъяэх. Проектын игъэцэктэн зэхэсныом кыышыдьрагъяэштагь.

«Блэкъыгъ тхъаумафэм Президентим зигугуу фэсшыгъяэгээ алерэе инвестиционнэ проект 53-мэ кынхашт ильесим юф адэшэгъяэном директорхэм я Совет нэгэ кыдыригъяэштагь. Ахэм амал тицыхэм апае хэгъэгүм ишьолыр 27-мэ зыгъэпсэфыпэхэр ашагъэпсынхэу, ювшэлээ чылэе мин 15 джыри зэхэцэгъяэнуу, зеклохэм миллиони 10,5-рэ кыахэхонэу», — кыыуагь Дмитрий Чернышкенкэм.

Зыгъэпсэфыпэ «Лэгъонакъ» игъэцэснкэ мастер-планы корпорацием кыгъяэхьзырыгъяэр зэхэсигъом кыхальхьагь. Аш ипхырыщынкэ амалэе щылхэм республикэм и Лышхъээ кыатегуущыагь.

Шыгуу къэтэгъяэхъы Petersburg шыкыгъе дунэе экономическе форумым Адыгэ Республикаем иминистрхэм я Кабинетре НАО-у «Красная Поляна» зыфиорэрэе инвестиционнэ проектишоу «Кышхъээ экокурортэу «Лэгъонакъ» игъэцэснкэ зэзэгьыныгъе зэрэгъяэгъу.

Урысие Федерацием и Правительствэ и Тхъаматэ игуадзэу Дмитрий Чернышкенкэм корпорациеу «Туризм. РФ» зыфиорэм идиректорхэм я Совет изэхэсигъо тыгъуасэ зэрищаагь.

«Ар чылпэ дахэу щит. Күшхъэр зэрагъэлэгъунэу зэклэми иго афэсэлэгъу. Курортрэ логистикэрэ мыш щизэхэгъянхэр Адыгейимкы, Шъачэлкы, «Сириусымкы», Гэхъунэ Плыжкымкы федэу щит. Мы зекло кластерым ишувьгэлкэ дунайм икъушхъэ зыгъэпсэфыпэ анахь ини 10-мэ тахэхан тльэкъишт», — кылыуагь Дмитрий Чернышкенкэм.

Проектын игъэцэктэнкээ гэгү картэр аухэсигъах, юф зыдашэшт лъеныхо шыхъаэхэр аяэнэфэгъах. Адыгейим икъушхъаэхэрэхэм ищикигъэ инфраструктурэм игъэцэснин ашэлж.

«Инфраструктурэм күшхъаэхэрэхэм защегъэшомбгүйгээнымкэ бэ тшлагъэр. Ашкэлээлээтуу кытгэхъуу Ростуризмэри, Урысием псаольшынымкэ и Министерстви. Ау зыгъэпсэфыпэ игъэцэснкэ джыри ювшэлхыши талэ иль. Корпорациеу «Туризм. РФ» зыфиорэм зэдэлжээнигъэу дытилэе ишувьгэлкэ пшэрэлээти тиэхэр гэхъягъе хэлээр дъэцэктэнхэр тэгүгъэ.

Чылпэсэфын аш эрэуаны зэрар тыфэмыхъоу зеклонымкэ инфраструктурэм зэгъэушомбгүйгээным иамал аш кытышт», — кылыуагь Кумпил Мурат.

Ильесим нэбгырэ 500000 нахь мымаклэу кынжакоплэн ыльэкишт күшхъэ зыгъэпсэфыпэ джыре шапхъэхэм адитшэштээр тийкээзүүчүүэрэ дунайм зэрар фэмыхъоу ажээпсэшт. Аш зэрэуаны зыгъэпсэфын ашэлж, осэ зэфэшхъафхэр аягъохищых, кымафэми гэмафэми зыгъэпсэфыкэ лъэпкэ зэфэшхъафхэр иго кыафальэзьущых.

Проектын иапэрэ чээзуу ажэцаклээ, 2025-рэ ильесим нэс зеклохэм атэгъэпсыхъэгъэ күшхъэ къоджэ цыкыу ажээпсэнэу рагхуухъэ. Я 3-рэ, я 4-рэ купхэм ахэхъэрэ хыаклэшхэр чэш-зымафэм нэбгырэ 1300-м нахь мымаклэу зычилэштхэр, общественнэ шхаплэхэр (ресторанхэр, кафехэр, бархэр, нэмыхэр), ищикигъэ инфраструктурэр аш хэтихнхэр кынчальжытэ. Километрэ 20-м ехъу зыкыхъэгъэ күшхъэ гэгүхэу лыжэлээ кызыщахъяан альэцэлхэмрэ клансэки клашэлээ

лъэмиджхэмрэ ажээпсэнэу рагхуухъэ.

Адыгейим и Лышхъээ зэрэхигъеунэфыкыгъэмкэ, зыгъэпсэфыпэ туримэми, республикэм иэкономики федэ кыафхыищт. Туризмэм илахъеу ВРП-м хильхъащтыр проценти 3,2-м нэсийт. Бизнесымрэ сатыумрэ алаеклэ, инвестициехэр кыыхалхъанхэмкэ, ювшэлээ чылпаклэхэр гэгээгъэнхэмкэ, агарр секторым зэгъэушомбгүйгээнымкэ амалыклэхэр щылхэмхээ хууцых.

Джаш федэу хыаклэхэм республикэм дахэу зэрэшалгээхэр, лъэпкэ нэшанэ зилэ юфтхьабзэхэр зэрэшызэрхъащхэм, чылпсым идэхагъэ, чылпээ иэрифэгъу аш зериубытэрэм, Урысием и Кыыблэ икъелэ анахь инхэм республикэр зэрэлблахъэм мэхъанэшхо я.

«Туризмэм зэгъэушомбгүйгээнымкэ республикэм амалэу илахэр тэрэзэу дгээфедэнхэм мэхъанэшхо ил. Экокурортэу «Лэгъонакъэм» игъэлэсни ар фэгъэхъыгъ. Ар зашылкэ, (Икъелэ анахь инхэм республикэр зэрэлблахъэм мэхъанэшхо я).

Чыопсым зэрар фэхъущтхэп

Адыгейим и Лышъхъэй Къумпъыл Мурат кызэрхигъещыгъэмкэ, Дмитрий Чернышенкэм илэпэлгэтуу ыкчи ведомствэхэм зэрахъэрэй юфтихъабзэхэм яшуа-гээхэе обществэу зигүгүү къэтшыгъэм Ростуризмэр, джащ фэдэу Урысъем культурэмкэ, спортымкэ, зеконымкэ ыкчи льэпкэ политикэмкэ и Депар-тамент итгусэхэу къушхъэльэ-чыплем къитэджэшт гээпсэфы-пэу «Лэгъонакъэ» инвестици-оннэ проект инфраструктурэм

ыльэнъыкъокэ хэхъоныгъэ егъешыгъянэм фытегъэпсыхъэ-гээ юфшэнэир шуагъэ хэльэу аублагь.

Республикэм и Лышъхъэй итгэ-афильтэгъугь тыхъэззыуухъэрэ дунаим икъэухъумэн кыдэзы-лъялтэрэ проектхэм анаэ аты-рагъэтинэу, лъэрсрыкло гъогу-хэр нахь зэтэргэгъэхъанхэу. Зэлъашээрэ ящэклэнэрэ марш-рутэу «Через горы к морю» зыфилорэм имызакъо нэмъыкъхэри «Лэгъонакъэ» зыдэгъэ-

зэгъэ чыплем пхырэкъых. А пстэуми амал къатышт ильэс псаум кыкъоц тыхъэззыуухъэрэ дунаим зэрар фэмыхъухэу цыфхэм яуххэдэгъо зы-щагъэхон алъэкъишт гээпсэфы-пэ шыгъэнымкэ.

Проектыр щыгъэнгъэм ща-гъэцкъен зыхъукъэ а лъэнъыкъом гъээгъэ чыплем зэрар афэ-мыхъухэу ягухэль пхырыши-гъэнэм анаэ тырагъэтин фе. Гүшүлээм пае, ильэсэм иохтэ зэфшъхаффхэм зэфэдиз хъа-

зирэу цыфхэр къеколеэнхэ альэкъинэу ар щытышт. Цыфх куп гъэнэфагъэхэм зэхэтхэу загъэпсэфынам ятыгъэн, «дикэ туризмкэ» заджэхэрэм къыкъегъечыгъэн фе.

Гээпсэфыпээр зыщашишт чыплем амал зэрилкэ чыгъхэр нахь кыышызэтэгъэнэхэнхэ ыкчи а чыплем кыышыкъы хабзэхэр къеу гъэтысыгъэнхэ фе. Къушхъэльэ чыплем дахэм диштэу аш фэдэ амалхэр зыз-рахъехкэ, француухэм зэр-шырэм фэдэу къушхъэхэм унэ цыкъуухэри ашгъэпсыштых. А пстэури икьюу етланэ проектхэр зэхагъэуухэ зыхъукъэ кыда-лъялтэжышт. Ахэм анэмкъиу лъэрсрыкло гъогуухэр, зызаплы-хъан алъэкъишт чыплем эхэр агъэ-псыштых, джащ фэдэу аттрак-ционхэр зэхашэнхэм иамал рагъэгъотышт.

Гээпсэфыпээр ашы зыхъукъэ энериgem икъэкъуаплэхэр, хекъыр зэхэушхъафыкъигъеу зэраугъоишт амалхэр, ощхи-

псыр зэрылъэдэштэир, ятонэрэу агъэфедэнэмкэ псым епхыгъе системэ гъэнэфагъэхэр къыдаалытэштых. Автомобильтхэм язеклони нахь макэ а чыплем зэрэашыштим дегупшиштых, электромобильтхэр агъэфедэштых.

«Хэгъэгум ис цыфыбэмэ ти-къушхъэхэр, тичылопс, тижы къабзэ, типс агу рехы, джащ фэдэу хъакъэхэмкэ ти-республике нэгүихыгъеу зэрэшытри хагъэунэфыкы. Ар къэзыуши-хъатхэрэм ашыц ильэс къэс зекло къакъохэрэм ялчагъэ нахьыбэ зэрэхъуэр. А шуагъэхэр къэухъумэгъэнхэм мэхъэнэ гъэнэфагъэ илэу щыт. Джащ пас лъэрсрыкло гъогуухэр нахь зэт-гъэпсэхъэгъэнхэ фе, тыхъэз-уухъэрэ дунаим зэрар фэмыхъуут технологохэри тэрэзэу гъэфедэгъэнхэм бэ ельтыгъэр», — къыхигъэшти Къумпъыл Мурат.

**АР-м и Лышъхъэй
ипресс-къулыкъу**

Зэхэсигъом къихалъхагъ

(Икъеух).

республикэм фэло-фашихъэр лъэгэллакъхэм атетэу щагъэцакъхээ ашыщт», — къыуугъ Адыгейим и Лышъхъэй.

Дмитрий Чернышенкэм юф-

шэнным псынкъеу фежъэнхэу пшъэрэль къафишыгъ. «Урысъе Федерацаем и Президентэу Владимир Путиным стратеги-ческе хэхъоныгъэмкэ ыкчи лъэпкэ проектхэмкэ Советым изэхэсигъо зэрэшыгъэнэфы-

къыгъэмкэ, нахь загъэпсынкъэн шыгъигъэм щыпхырашынхэ фе», — къыуугъ Урысъе Федерацаем и Правительствэ и Тхъаматэ игудээ.

Урысъе Федерацаем и Пра-

вительствэ и Тхъаматэ Михаил Мишустиним пшъэрэль зэрафишыгъэм тетэу корпора-циеу «Туризм. РФ» зыфилорэр зыкызэхашаагъэр туристическэ объектхэм ягъэпсын нахьыбэу инвестициихэр къихалъхан-

хэм фэш. Туристическэ чыплем ямастер-планхэм якъыхэхни джащ фэдэу корпора-цием мылькур пэуугъахъэ.

**АР-м и Лышъхъэй
ипресс-къулыкъу**

Гъогуухэм ягъэцэкъэжынрэ яшынрэ пае

Гъогуухэм язытет нахьышу шыгъэнным пае мы ильэситуу благъэм шьольырхэм сомэ миллиарди 100 къауукъэшт. Урысъе Федерацаем и Правительствэ и Тхъаматэу Владимир Мишустинир а мылькур зэр-трагошштим ехыллэгъэ унашьом къэтхэжыгъ.

Шъолъыр, муниципальнэ, чыплем мэхъанэ зиле гъогуухэм яшынкъе ыкчи ягъэцэкъэжынкъе а мылькур къызфагъэфедэшт. Пстэумки шъолъыр 84-мэ, Адыгейири ахэм зэрахэтэу, ар къаэлкъэхъашт.

«Автомобиль гъогу кило-метрэ мини 3 фэдэз шапхъэхэм адиштэу зэтэргэгъэхъажышт, гъогу инфраструк-турэм ироект 20-у шъолъыр хэмкэ мэхъанэшхо зилэхэр агъэцэкъэштых, ахэм къахеу-бытэх лъэмийджхэр, гъогу эз-хэжыпэхэр шыгъэнхэр ыкчи гъэкъэжыгъэгъэнхэр», — къы-шиуугъ Михаил Мишустиним тэгъэгъазэм и 20-м вице-

премьерхэм зэлукъеу адьрила-гъэм.

Гүшүлээм пае, федеральнэ мылькоу Адыгейим къыфыхагъэ-къыштэр къалеу Мыекъуапэ къээзүхъэрэ автомобиль гъогум итгээпсынкъе къызфагъэфедэшт.

А гүхэльям пае республикэм сомэ мин 995798,1-рэ къыфыхагъэхъажыгъ. 2022-рэ ильэсэхэм зигүгүү къэтшыгъэгэе автомобиль гъогум ия 3-рэ чээзуу итгээпсын пае сомэ миллиард 1,6-рэ къа-тупшиныеу рагхуухъэ. Мы гъогур псынкъеу агъэпсы. Къихъашт ильэсэхэм ыкчи ехыллэу Мыекъуапэ къээзүхъэрэ гъогум ия 3-рэ чээзуу итгээпсын ипальэм къыпэу аухын ямурад. Джащ

фэдэу Урысъе Федерацаем и Правительствэ инашьокъе 2022 — 2023-рэ ильэсхэм шъолъыр, муниципальнэ гъогуухэм ягъэ-псынрэ ягъэцэкъэжынрэ апае сомэ мин 90834,3-рэ зырыз къафыхагъэшт.

Къэралыгъо программэу «Транспорт системэм хэхъоныгъе егъэшшыгъэнэир» зыфилорэм хэхъэрэе федеральнэ програм-мэу «Шъолъыр, муниципальнэ, чыплем мэхъанэ зиле автомо-иль гъогуухэм язэгъэшшомбъункъе-шээгъэгъу афэхъугъэнэир» зы-филорэм диштэу мылькур къы-хагъэхъы. 2022 — 2024-рэ ильэсхэм атэлтиятэгъэ феде-ральнэ бюджетэм къихъашт

ильэсикъе Адыгейим пае мыльку къыщыдальтаагь. Лъэпкэ про-ектэу «Щынэгъончэ ыкчи шэпхъэ-шүхэм адиштэрэе автомо-иль гъогуухэр» зыфилорэр аш-къе 1еубытпэ къазфашыгъ. Аш нэмъыкъе федеральнэ бюджетэм автомо-иль гъогуухэр ша-пхъэхэм адиштэу гъэпсэгъэнхэм, гъогу посэуалъэхэм яшын пае сомэ миллиард фэдэз, гъогу хъызмэтым инфраструк-турэ зэгъэушомбъугъэнэм пае 2022-рэ ильэсэхэм сомэ миллиард 604,2-рэ шаухэсигъ.

«Федеральнэ гупчэм 1элы-1эльюу къытитырэм тэркэ мэхъаншхо и. Лъэпкэ про-ектэу «Щынэгъончэ ыкчи шэпхъэ-шүхэм адиштэрэе автомо-иль гъогуухэр» зыфилорэм къе-хъоу планыр дъэцэкъенэу амал къытэти. Аш къикъыр гъогуухъ-хэмэгээ агъэцэкъэжыгъе гъогуухъэрэ республикэм нахьыбэу зэрэшыгъхэрэр ары. Транспорт инфраструктурэ дэгүүм ишуа-гъэкэе автомо-ильхэм нахь щынэгъончъеу зеконхэ альэкъы, инвестициихэр нахьыбэ мэхъуух.

цыфхэм ящылэхээ-псэукъе зы-къеэлти», — къыуугъ Адыгейим и Лышъхъэй Къумпъыл Мурат.

Шъугу къэтэгъэхъы Урысъе Федерацаем и Правительствэ мыгъэ унашьо зэришы-гъагъэр лъэпкэ про-ектэу «Щынэгъончэ ыкчи шэпхъэ-шүхэм адиштэрэе автомо-иль гъогуухэр» зыфилорэр нахьышоу шыгъэц-къэрэ шъолъыр 11-мэ наградэхэр аратынэу. Адигэ Республикари а шъолъырхэм ахэфагъ.

«Республикэм илашхэм тэргялъусэу, «Единэ Россиер» тиэпилээгъоу гъогуухэм яшынкъе ишыкъе гъэгъе федеральнэ мылькур къыхэгъэхъыгъэнэм тыкъедэу-щыгъ, тапэкъи джарэущтэу тызекъошт», — къыуугъ Адыгейим ыцэкъе депутатэу, Прави-тельствэ, Къэралыгъо Думэм, Федерацаемкэ Советым бюджет зэфышигъи-хэм ялофы-гъохэмкэ яльэнъыкущ комис-сие хэтэу Владислав Резник.

**Адыгэ Республикари
и Лышъхъэй
ипресс-къулыкъу**

Адыгейм и журналистхэр рагъэблэгъагъэх

Мэфэкум, тыгъэгъазэм и 23-м, Урысые Федерацием и Президентэу Владимир Путиним ильэс къес зэхищэрэ пресс-конференциер Москва кыщитыщт. Коронавирусым зызериушомбугъэм ыпкь кийкэу ашт екъолэнхэу кызэджэгъэх журналистхэм япчагъэ фэдитлукэ агъэмэкагъ.

Адыгейм икъинхэшь, къералыгъом ипащ юфтьхэбээ шыхъаэж журналистхэм афызэхищэрэхэлжээштых республике гъэзтхэу «Адыгэ мацээрэ» «Советскэ Адыгейимрэ» ялофышшэхэу Тэу Замир, Юлия Мелниковар, муниципальнэ гъэзтэу «Майкопские новости» зыфиорэм ыкы КъТРК-у «Адыгейим» яжурналистхэу Веря Корниенкэмрэ Гүуклэл Сусанэрэ.

Шъугу къэдгэкъыжын, пан-

демиер кызыэрежьагъэм епхыгъэу икъигъэ ильэсийм пресс-конференциер зэлчэйжээ шыккэлэе Владимир Путиним кытыгъагъ.

Мыгъэ щынэгъончъэнимкэ шапхъэхэр гъэлэшьыгъэ шыккэм тетэу зерахъэх — журналист пэпчь ковидыр кызыэрэмузыгъэр кызэушихъятыщт тест щырыш рагъэты, язэпчыжагъи нахь ины ашынны пае къэгъельэгъоплэ гупчэшхуу Манежым юфтьхабзэр щызэхашэ.

Президентым лъэныкъо зэфшхъафыбэм афэгъэхыгъэ улчэхэм джэуапхэр къаритыжыщих, къералыгъом кыщитэдхырэ гумэкыгъохэм, іэкыб зэфшыщтыкэхэм ахэр афэгъэхыгъэштых.

Тыгъэгъазэм и 23-м мафэм сыхъатыр 12-м федеральне каналхэм зэнкэ шыккэм тетэу юфтьхабзэр къатыщт, тэтилоф шээжэу Тэу Замири амал зэриэм тетэу хъурэш-шээрэм ты-

Сурэтыр «Адыгэ мацээрэ» ихъарзынеш къыхэтхыгъ.

щигъэгъозэшт. Тисоциальне нэкүубгъохэм ыкы тисайт шуакъылыппль: Инстаграм нэкүуб-

гъор — @adygvoice, тисайт — www.-adygvoice.ru.

МЭШЛЭКЬО Сайд.

Тыгъэгъазэм и 27-м къыщыублагъэу загъэпсэфыщт

Адыгейм и Лышъхэу Къумпыл Мурат коронавирусикээм зимуушомбугъуным епхыгъэ юфтыгъохэм афэгъэзэгъэ оперативнэ штабын изэхэсигъо зэхищэгъагъ.

Видеоконференции шыккэм тетэу а юфтьхабзэр рекюлокыгъ.

Республикэм икэлэеджакохэм апае кыимэфэ зыгъэпсэфыгъо уахътэр гъэнэфэгъэнэр ары анахъэу мыш зыщите гүшүйгъэхэр. Адыгэ Республика и Вице-премьерэу Клерэшэ Анзаур кызыеруягъэмкэ, кэлэгъаджэхэм япроценти 100-мэ вакцинэр зыхаргээльхъагъ, ковидыр кызызэутэллагъэр мэктэд. Мыш дэжым кыхгээштэгэнэ фын фае Кэлэцыкхээр бэрэ зэрэсигмаджэхэрэй ыкы ашт кыхъекъеу яунагъо исхэм, ялгъухэм зарапахырэр. Ашт епхыгъэу игъо альэгъуяа 2021-рэ

ильэсийм тыгъэгъазэм и 27-м къыщегъэжагъэу 2022-рэ ильэсийм щилэ мазэм и 9-м нэс Адыгейим иеджэплэ пстэуми ачэсхэм загъэпсэфынэу. Тхьаумафэхэмрэ мэфэктэ мафхэмрэ кыххажахъажхэмэ, а уахътэр тхъамэфитлум нэсигшт.

Адыгэ Республика и Роспотребнадзорыкмкэ и Гээлорышланлэ кызызэритыгъэмкэ, еджеэдэд. Мыш дэжым кыхгээштэгэнэ фын фае Кэлэцыкхээр бэрэ зэрэсигмаджэхэрэй ыкы ашт кыхъекъеу яунагъо исхэм, ялгъухэм зарапахырэр. Ашт епхыгъэу игъо альэгъуяа 2021-рэ

Республикэм и Лышъхэу игъо альэгъуяа дыригъэштагьыкыи узым зимуушомбугъунымкэ юфтьхабзэу игъом зэрхъэхэрэм мэхъанэшо зэрэлэр кыхигъэштэг.

Джащ фэдэу Роспотребнадзорын зэрэглийгээзагъэхэмкэ, пандемиим иапэрэ мафхэм къащыублагъэу ковидыр нэгтырээ 26404-мэ къятуулагъэу агъунэфыгъ, нэгтырээ 21684-рэхъуяа гъэ, нэгтырээ 705-рэ дунайн ехъуяа. Непэктэ зэпахырэ узым зызериушомбугъурэм икоэффициент зэрхъурэр

0,89-рэ. Мы аужырэ тхъамэфитлум сымаджэхэм япчагъэ тэлэкү кыкычизу григъэжьагъ.

Къумпыл Мурат Адыгэ Республика и псаунгыгъэм икъэухумэнкэ и Министерствэ пшээрэйль фишыгъуз ў щынагъор кызэуталлэхэрэм ыпкэхэм къэлэгъэхэрэм илоф ренеу ынаэтыригъэтынэу. Джащ фэдэу эпидемиологии лъэныкъомкэ юфхэм язытет зэхъокынгъэ фэхъумэ, псынкэу унашьохэр штэгъэнхэ фаеу зэрхъущтэм Адыгейим и Лышъхэу анаэтыригъэдзагъ.

«Сымэджэхэм къачлафэхэрэм ялчагъэ нахь макэхъузыхъукэ, плэклор пчагъэми къащыжкугъак! Ковидыр нэмыкэ уз зиэхэм ямедицинэ фэло-фашшэхэр афэгъэцэктэгъэнхэм пае игъом унашьохэр штэхэнхэ фае. ПЦР уштэхнхэми шунаэл атежуульт, чэш-зымафэ къес тест 1500-рэ фэдиз

шыгъэн фае», — кыыуагъ АР-м и Лышъхъэ.

Ашт нэмыкъеу муниципалитетхэм ящахэхэм унашьо афишыгъэ прививкэхэр нахьыбэу афашихээ ашынны анаэ тырагъэтэйнэу. Гүшүэм пае, Джэджэ, Мыецкөпэ ыкы Туцожь районхэм а юфшэнэр икью ашынгъэдэгъэ хүрэп.

Хэвшъхафыгъыгъэу Лышъхъэр къащыуцугъ санитарнэ-эпидемиологии лъэныкъомкэ шапхъэхэр зэрэгчэцакэхэрэм илофыгъо. Анахъэу цыфхэр жууцэхэу зыхэлэжъэхэрээ юфтьхабзэхэм яльэхъан сакынгъэ кызэхагъэфэн фае. Мышкэ пшээдэкыж зыхыре ведомствхэм ыкы муниципалитетхэм пшээриль афишыгъэ шапхъэхэр укууагъэ мыхъунхэм икью анаэ тырагъэтэйнэу.

Адыгэ Республика и Лышъхъэ ипресс-къулыкыу

2021-рэ ильэсийм истудент хъугъэ

Лъэпкь премиене «2021-рэ ильэсийм истудент» зыфиорэм икъыдэхынкэ зэнэкъохум Мыецкөпэ къералыгъо технологическе университетын истудентэу Павел Дороненкэр хэлэжьагъ ыкы теклоныгъэ кыщыдихыгъ.

Зэнэкъохум иуцугъо пстэуми Павел аханх дэгъо зыкъэзэгъэльэхъагъэхэм ашыщ хъугъэ. «Общественник года» зыфиорэ лъэныкъомкэ апэрэ чыпилэр къыфагъэшшошагъ. Зэклемки мы уцугъом Урысыем ичыплэ зэфшхъафхэм ашыщ ныбжыккэ 35-рэ хэлэжьагъ.

— Мы теклоныгъэм ишуаагъэкэ зыфэзэгъэзээхээ лъэныкъор зэрэтерээзир кызэгурэо. Джыри ыпкэлэ сылтыкъотэн, сишэнгъэхэм ахэзжэхъон гүхэл си. Общественх юфшэнхам нахь зестыщт,

республикэм щыпсэурэ ныбжыккэхэм яшэнэгъэхэм ахагъэхъонимкэ іэпилэгъу сафхъущт. Адыгейим, сыйыщеджэрэ университетын ацэ чыжъэу зэрэгзэгъэу Ѣпилыщт, — elo Павел.

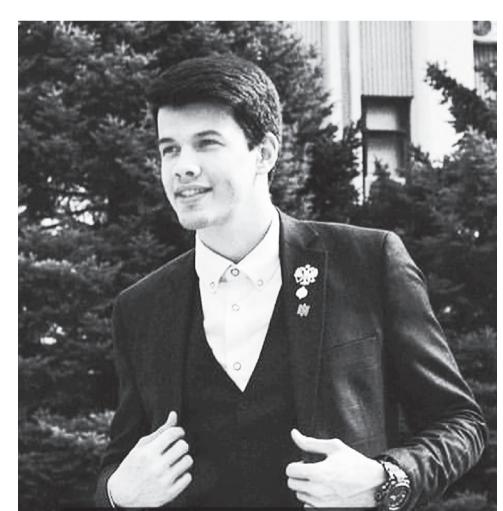
Урысые лъэпкь премиене «Ильэсийм истудент» зыфиорэр гъэсэнгъээ проектиу Ѣит. Едженкэмкэ, научнэ, спортивнэ, творческе ыкы общественх Ѣылакэм альэнхыкъох гъэхъэгъэ инхэр зиэхэр ары ашт хэлажжэхэрэр.

Тыгъэгъазэм и 13-м къыщегъэжва-

гъэу и 20-м нэс онлайн шыккэм тетэу юфтьхабзэр klyagъэ. Мэфииим къыкъоцл ныбжыккэхэм зашштэгъигъ. Презентация, тест зэфшхъафхэр, зэхъуяа гурхэр, социальне проектированиер ыкы джэгукэ зэмьлэгъу хээрэм яшштэгъигъ.

Павел «Урысыем иныбжыккэхэм я Союз» зыфиорэр общественх организацием и Адыгэ шьольыр къутамэ ипащэ игуадз. 2020-рэ ильэсийм Мыецкөпэ къералыгъо технологическе университетын и Президент иргант къыфагъэшшохэгъэ. Ильэс зэкэлэхыкъох Урысые Лъэпкь премиене «Ильэсийм истудент» зыфиорэр игъэцэлкэлэо пащ, урысые проектиу «Тренинг — марафон» ыкы «Оштен» зыцэхэм япрограммнэ пащ.

УФ-м гъэсэнгъээр шээнгъээрэхэлэе и Министерствэ, Томскэ шьольырим и Правительствэ, коммерцием емыхыгъэ Автономнэ организациеу «Россия — страна возможностей» ыкы Урысые общественх организациеу «Российский

Союз Молодежи» зыфиорэр юфтьхабзэм къещакло фэхъуяа.

ДЕЛЭКЬО Анет.

Сыдэу щитми узэлэзэжьын фае

Коронавирусыкээ «COVID-19-р» кызежьагэм кыщыублагьэу ар кызэолгэгъагъехэм вирусыр ахэкыжыгъами, япсауныгъэ зэтэрамыгъэцожьышоу бэрэ кыххэки. Аш фэшмы узым пэшүеклорэ программэу къэралыгъом щаштагъэм вирусыр зыхэкыжыгъехэм япсауныгъэ зэтэгэцожьыгъэнэр кыдыхэлтыг.

УФ-м псауныгъэм икъэухумэнкэ и Министерствэ штатын хэмийт итерапевт шхьаэу Оксана Драпкинам кызэрийрэмкэ, пстэумэ апэу улъялунхэм-

кэ къебгъажьэшт. Гу-лынтифэ зэхэтын, жыкъяшэнэм ясистэмэ изытэз эзрагъашэн фае. Лым киспородыр зэрэлжлахъэрээр (сатурациер) 94-м нахь макэмэ,

гум, тхьабылым ыкли лъынтифэхэм язытэ УЗИ-мкэ ыкли компьютернэ томографиемкэ аупльякунуу ишыклаг. Цыфир гъэретынчээ, жыкъяшэнэм кыфэкынмэ, иоф изытэз нахь куоу зэрэгшэнэм пае зычыпэ имытэу е щымысэу, та-кыкъихым кыкъоц зэпымыюу клооз аупльякун фае. А зэлстэумэ къагъельзайрэм тетэу зэрэзтеуцожьыт программэр врачам къегъенэф.

Коронавирусыр цыфир ып-кынэ-лынхэм зэрэштыг ягаа, ау анахьэу иягээ зерийцэйрэх тхьабылхэр ары. Ахэр нахьыпкэ зэрэштыгъэхэм темыуцожхэу охьтабэ акъудын альэкыщтэу псауныгъэм икъэухумэнкэ Министерствэм ипупльмонологхэм кыло. Вирусыр кызэолгэгъагъэу, ику фэдизэу зитхьабылхэр зэтемыуцожьыгъэхэм Ызэгъу уцхэм ямызакъоу, физиопроцедурэхэр, гимнастикэ зэфэшхъафхэр къафатых.

Гу-лынтифэ зэхэтын ыпэки ыгъэгумэкыщтыгъэу коронавирусыкээ кызэолгэгъехэм, ар ахэкыжыгъэ пае къэмнэу, реабилитация акъуныр шокл зимиылэ тофу кыло врачам.

Коронавирусыр къеолгэгъэу, ар хагъэкыжыгъэу ау аш пае къэмнэу дунаим ехижьгэхэм ныбжыкъэхэр бэу къахэфх. УФ-м псауныгъэм икъэухумэнкэ и Министерствэ штатын хэмийт икардиолог шхьаэу Евгений Шляхто кызэрхыхэмкэ, ар кызхэкыгъэм специалистхэр лыгъялгъа. Ныбжыкъэу вирус ужым дунаим ехижьгэхэм янахьыбэр гу-лынтифэ зэхэтын, лъы дэкудам агъэгумэкыщтыгъэу, къащечырэр шапхъэхэм бэкэ ашлокыщтыгъэу аяаэнэфыг. Ковидыр кызяуаллэм ахэр джыри нахь лъэшэу хигъяктуатэхи, врачам ялгыгэу афхъяктушыгъэхэр. Аш фэш гу-лынтифэ зэхэтын нахьыпкэ ыгъэгумэкыщтыгъэу COVID-19-р

кызэолгэгъагъехэм охьтабэ тырамыгъашэу пкынэ-лынхэм зэтэгэцожьыгъэнхэм ыуж ихъанхэ фае.

Анахьыбэу коронавирусым зэшигъякохэрэм ашыц нервнэ системэр. Врачам зэрэгэунэ-фыгъэмкэ, нэбгыриш пэпч Ѣящнэрэм а гумэкыгъэр илэ мэхъу. Шхъякуцымкэ ыкли нейротехнологиехэмкэ Федеральнэ гупчэ учреждениехэм ашыц иотдел ипащэу, профессорэ Анна Боголеповам кызэриуагъэмкэ, коронавирусыр кызэолгэгъагъехэм иакылкэ тофу ышшэн ымыртэйкээу, зэхихыгъэмрэ ыльэгъягъэмрэ Ѣыгъупшажхэу бэ къахэкырэр. Джаш фэдэу сымэдхажа-хэхэм япроцент 85-р къарынчээу, зыпари ашэнэу фымэхэу, зэпстээри къяхылъякээу (астения) мэхъу.

Коронавирусыр къеолгэгъэу сымэдхажа-хэхэм ялзэнхэу врачам аперэ мафэм рагъажэе. Вирусыр зыхэкыжыгъэу сымэдхажа-хэхэм кычига-гэкыжыгъэм зээзэжьынр ымыртэуцунэу фагъэштэ. Мы лъэнэхэри охьтабэ темыгъашэу зэтебгээцожьын фаехэм ашыц.

**Хэутынам фэзэгъэхъязы-
рыгъэр ХҮҮТ Нэфсэт.**

Ильэсыкэм фэхъазырых

Ильэсыкээр къэсы. Аш икъихагу мэфэк пстэумэ анахь кэрак, гухэлтышухэр зыдаыгъэу цыфхэр пэгъокых. Унагъохэм ашыщхэр къээрэугъоихэу, зызэдагъэпсэфэу, хъохубжэхэр айтыхэу хабзэ.

Чыпэ зэфэшхъафхэу агурихыхэрэм ильэсыкээр къашибыгъэрэ цыфхэр щыэх. Коронавирусым ильэситу хувьэу тызэтирилэхжээ, зеклонир ахэм зепагъаэрэп. Адьгэим ильэс къэс ильэсыкээр къэмнэсээх ихъакицхэм, иотельхэм чыпэхэр ашызыгъянафэштыгъэхэм япчагъэ къыщыкагъэмэ зэдгэшэнэу Адьгэ Республиком зеклонымрэ зыгъэпсэфыгэхэрэм и Комитет ипащэ игуадзэу Джарымэ Бэллэ зыфдэгъэзаг.

— Адьгэим кымафэм зыгъэпсэфынэу къэкорэхъакицхэр къызэдгэблэгъэрэ чыпэхэр хъазырых. Ахэм бжыххэм къыщегъажагъэу тур зэфэшхъафхэр бронировать щызышыгъэхэр ахтых, — къытогаа Бэллэ. — Мы ильэсийн ыкэ нэс, нэхжүм щылэ мазэм иапэрэ мэфипшэу цыфхэм тофу зыщамышээрэм тэфэу нэбгырэ мини 100 фэдиз къытфэкёнэу тэгүгъэ.

Цыфхэм ягуалуу къыхахых Хъаджыкъо тлохэ зэжъур, Рыфабгъо ипсыкьефэххэр, Гъозэрылэ ыкли Лэгъо-Накъ. Краснодар краим, Ростов хэхм къыркыхэрэм псыфэзээзэгъуухэр зыдэцтийн чыпэхэмни зыща-гъэпсэфынэр яклас.

Хъакицхэр хъазырых

Ильэс къэс республикэм ихъакицхэм ильэсыкэм щылэгъо-хэрэ цыфхэр арьзэхэу тесагь. Мигээ тофхэр зэрэзгэпсэфэхэрээр зэдгэшэнэу ахэм ялофышэхэм ашыщхэм тадэгүшгэг.

Хъакицхэр «Мыекъуапэр»

фэдэхэр зыкэшэгъэ жэ псынхэм цыфхэр къиращэх, ахэм инструкторхэр ягъусэх. Турмаршруту зыщагъэпсэгчээ чыпэ метрэ 2000 фэдизкээ хыкылум нахь лъаг. Осым кызэршачынхэрэм нэмийкэу къушхээ фыжэ дахэхэр алъэгъух, инструкторхэм заповедниким пыль къэбархэр къафалатэ.

— Тапэкэ джыри турмаршруткэхэр къызэуахыштых. Ахэм Абдзэхэ къушхъээм удашшэшт, Гъэхүнэ Плыжыкъым урашлэшт, — elo Бэллэ. — Зыгъэпсэфакохэм тикъушхъэхэр зерякъасэхэр тэшшэ, ахэм дахь тапэгъокынэм ыкли яфэо-фашэхэр дэгъоу зэрэдгэцэкэштхэм тайнаштэштээ.

Ильэсэе икъирэм зеклон хъизмэтийн хэшагъэу тофу зышэхэрэм къадэхъугъэмрэ къадэмийхъу-гъэмрэ джыри зэфахьысжыгъэп, ау гъэхъягъэхэри амьшыгъэу щытэп. 2019-рэ ильэсийн Адьгэим зыгъэпсэфако къэкорэхъафхэр бронировать щызышыгъэхэр ахтых, — къытогаа Бэллэ. — Мы ильэсийн ыкэ нэс, нэхжүм щылэ мазэм иапэрэ мэфипшэу цыфхэм тофу зыщамышээрэм тэфэу нэбгырэ мини 100 фэдиз къытфэкёнэу тэгүгъэ.

Ильэс къэс республикэм ихъакицхэм ильэсыкэм щылэгъо-хэрэ цыфхэр арьзэхэу тесагь. Мигээ тофхэр зэрэзгэпсэфэхэрээр зэдгэшэнэу ахэм ялофышэхэм ашыщхэм тадэгүшгэг.

— Мазэм ыкли хъакицхэр къызэршэфэкшэхэм тицыхэ-тель, — elo Викторие. — Щылэ мазэм иапэрэ мэфипшэу цыфхэр зэрэсийнхэрээр зэдгэшэнэу ахэм ялофышэхэм ашыщхэм тадэгүшгэг.

Адьгэим итхэм анахьыж. Зычээт унэр 1910-рэ ильэсийн ашыгъагь. Хабзэм зиархитектурэ кыгъягъунэрэ псуэульхэм ашыц. Итепльэ дахэ, урамэу Красноярскэм тет.

Хъакицхэрээ иадминистратор

шхьаэу Виктория Пасеновам

кызэрэтиуагъэмкэ, аш игъэ-кэжын бжыххэм рагъэхъягъэу

ыкли фэкло. Тучанхэр, кафехэр,

паркыр, почтэр зэрэпэблагъэхэр

къаклохэрэм агу рехы.

— Гъэмафи кымафи цыф-хэр тицэх, — elo бзыльтыгъэм.

— Роспотребнадзорын ышыгъэ-унашьом кызэрэздилты-тэрэм тетэу зекло къаклохэрэм

коронавирусыр апэкэцкыгъэ-мэ, вакцинхэм ашыц зыха-

рагъэхъягъэмэ тэуулъякэу,

ахэр къэзүүхъягъэрэхээр

къышэуцух, ыкыб къэралыгъо-

хэм къарыкыхэрэми тащыгъуп-

шэрэг.

Къалэм анахь отэль зэтэгэ-

псыхыгъэу дэтыр «Бибер» ары.

Аш ихъягъу дэжь машинэхэр

тумытхэу макло кызэрэхэйрэр.

Яхэм яномерхэмкэ къызидики-гъэ шольтырхэр къэпшлэнэу ѿйт.

Москва къыкыгъэхэр къябэхых.

Хъакицхэр зэхэтын ильэсыкэм

мер нэкхэр тицэхэмэ кы-кыупчэх, бронировать афэтэ-шых. Бэрэ Мыеекъуалэ Ѣыз-хашэрэ фестивальхэм, спорт зэнэкъохум ахэлажьхэрэр къышэуцух, ыкыб къэралыгъо-хэм къарыкыхэрэми тащыгъуп-

шэрэг.

Номер 19-у ялхэм цыф арь-мысэу бэрэ къыхэйрэп. Ильэ-сийнэхэрэ миц къышизгъэхъацхэм пэшорыгъэшьэу номерхэр ау-бытгээх.

— Коронавирусым къаклохэрээ тэри зыщтыуухумэ-ным пае япсауныгъэ Ѣыкагээ зэримынээр ясертификатхэмкэ тэуулъякэх. Ильэситу мэхъу игъэкотыгъэу Ильэсыкээ мэ-фэкыр зыхамыгъэунэфыкы-рэр, корпоративна зэхэхэгъ-хэр отелым зэрэштыймыгъэ-шыхэрэр зэкэми ятэо. Тыхьа-зыр къаклохэрэм тапэгъокы-нэу, яфэо-фашэхэр афэдгэ-цэкэнхэу, — elo администратор шхьаэл.

Кымэфэ лъэхъаным зызыгъэ-псыхынэу фаехэр занкэу къушхъэхэм апэблэгъэ хъакицхэм макло. Тыдэки ильэсыкээу къихъаштм зыщыфагъэхъазыры.

2022-рэ ильэсыкэм цыфхэм рэхьатныгъэ къафихынэу, япса-уныгъэ зэшмынхъоинэу, япсэукиэ зэтэуцожьынэу афэтэо.

ШАУКЬО Аслынгуаш.

«ЗЭХЪОКЛЫНЫГЪЭХЭР ЦЫФХЭМ ЗЭХАШЛЭН ФАЕ»

Ильэсэу икырэм лъэпкъ проектхэм япхырышын къинигто къыхэзыльхъагъэр уасэхэр зэрэдэклюаехэрэр ары. Ащ ыпкъ къиктыйкэ зэнэхъокухэр зэхэштэйуае хүгъэ, псэолъешыныр къызэтырагъяуцо, подрядчикхэм къин адалэгъ. А зэпстэур къыхигъэшыгь Президентым. Аре щитми, лъэпкъ проектхэм къадыхэлтийтэгэе псэуалъэхэр зекэри игъом атынхэр шлоки зими-

и. Иофэу зэрэштыр къыктигъэтхыгь. Лъэпкъ проектхэм яшуагъэкэ шлагъэ хүгъэхэм уакытегүшүйэмэ... Ильэсийм шъольыр 78-мэ еджэлпэ 271-рэ күэ аашшыгь. 2024-м ыклем нэс джыри 1300-рэ агъяуцунэу Ѣшт. Иоф зышээр еджэлпэ 7300-мэ ягъэлжын ильэситф гүхэлхэм ашыщ.

2018-рэ ильэсэум къыщегъэжыгъа ФАП 1750-рэ субъектхэм ашагъяуцуул.

— Лъэпкъ проектхэм Ѣшынгъэм зэхъоклыныгъэу къыхальхъэрэр цыфхэм зэхашлэн фае. Псэолъаклэ шыгъэн е гъэцэкэлжыгъэн закъор арэп ахэм пшьэрыль шъхьааэу ялэр. Лъэпкъ проектхэм яшуагъэкэ цыфхэр анахъэу зыгъэгумэкыщтыгъэхэр дэгъэзыжыгъэнхэ фае, — кыуаг УФ-м и Президентэу Владимир Путиным.

псэуплэхэр къэзыкхъэрэ медицинскэ комплексу миним ехъу афащэфыгь. Къэлэцыкыу поликлиникхэр, адэбэ, гу-лъынтфэ узхэм зыщялээхэрэ гупчэхэр агъэлжжых. Нэмэйкүэ лъеныхкъо зэфэшхъафхэмкэ зэшшохыгъэхъуяа бэ.

Владимир Путиныр къалэхэм япсэукэ зынэсигъэми игугу къышыгь. Ащ къызэриуагъэмкэ, 2024-рэ ильэсэум ыклем нэс тыкъэзыуухъэрэ дунаим иягъэ зыгъэкырэ псэольэ Ѣшнагью 88-рэ агъэлжодынэу планхэм ашыгъэнэфагь. Ащ фэдэ объект 60-р агъэлжодыгъах, ильэсэум ыклем нэс джыри 6 луахжынэу ыүүж итих. Зыщмыгъэнэфэгъэ чыпэлм щагъэпсигъэ хэхилтэкыуплэ полигон 30 луахжыгъыгь, джыри 12 «чээзүүн хэт».

— Лъэпкъ проектхэм мэхъянэшхо я. Унагъохэм псэукэ амал дэгъухэр я. Эхъуным, къэлэ Ѣшлаклэр, социальне лъеныхкъор нахьышу шыгъэнхэм фае.

несым амалышухэр илэнхэм ахэр фэорышлэх, — кыктигъэтхыгъ къэралыгъом илашэ.

Адыгейим мы уахътэм лъэпкъ проект 12-у сомэ миллиарди 5,8-рэ зуусэр Ѣшыпхыращи. Ахэм ыкчи къэралыгъо программхэм яшуагъэкэ псэольэ зэфэшхъафыбэ республикэм Ѣашыгь ё щагъэлжжыхыгь.

Президентым къыгъэуцугъэ пшьэрыльхэр пхырышыгъэнхэр, пчагъэу ащ къыгъэнэфагъэхэм къафэкюгъэнэ шлоки зими. Иофэу зэрэштыр АР-м и Лушихъэу Къумпиль Мурат кыктигъэтхыгь.

— Ильэсир икынкэ къэнагъэр бэл, — кыуаг УФ-м илашэ. — Иофшэнхэр игъом тухынхэм, ахэр шапхъэхэм адиштэу пхырышыгъэнхэм, къэлжошт ильэсэум хэхъэрэ проектхэр тымыгъэгужжонхэм амалэу Ѣшлээр зекэе етхыилэн фае.

ШЬОЛЬЫРХЭМ АЩАУШЭТЫ

Транспортыр зэрэхыгъэр къэзыушыхъатырэ тхылтыр цифре шыким тетэу агъэфедэн амалыр къэралыгъом ишьольырхэм ащаушэты. Ащ шуагъэ къызитыкэ, нэмэйк документхэри цифре шыким ралхъанхэу агъенафэ. Автомобилыр зэрэхыгъэ тхылтым икопие хэушхъафыкыгъэ мобильнэ приложением Ѣашшэтышт.

Урсысем хэгъэгу клоц Иофхэмкэ и Министерствэрэ УФ-м цифре хэхъоныгъэмкэ, зэпхынгъэмкэ ыкчи коммуникации жууцэхъэмкэ и Министерствэрэ уштэйнэр зэдыхыраши.

Зэрэхъурэмкэ, зигугуу къэтиштырэ документым итеплээ зэрэхъяащт мобильнэ приложениер водителым аригъэлжэгүн фае хүүшт.

Къэралыгъо автоинспекцием икъулыккушлэхэм мобильнэ пкыгъгьор ялэпилэгьо QR-кодхэр зэрэглэшэхээ улъякунхэр зэрхажащих. «Госуслуги. Авто» зыгиорэм мобильнэ приложениер мы уахътэм къырахэн амал Ѣшыгъэхъа.

Ащ dakloy, Къэралыгъо автоинспекцием къызэрэхигъэшгъэмкэ, уштэйнэр зэрэхкорэм емылтыгъяа, автомобилыр зэрэхыгъэр къэзыушыхъатырэ тхылтыр водителым шлоки имылэу зыдигъын фае. Ар

РОССИЙСКАЯ ФЕДЕРАЦИЯ	
СВИДЕТЕЛЬСТВО О РЕГИСТРАЦИИ ТС CERTIFICATE D'IMMATRICULATION	
Регистрационный знак	
Идентификационный номер (VIN)	
Марка, модель	
Тип ТС	
Категория ТС (ABCDF, прием)	
Год выпуска ТС	
Модель двигателя	
Двигатель №	
Шасси (рама)	
Кузов (колеса) №	
Цвет	
Мощность двигателя, кВт/л.с.	
Рабочий объем двигателя, см ³	
Паспорт серий 2НВ №	
Разрешенная полная масса, кг	
Масса без нагрузки, кг	
33 УВ 227602	
СОБСТВЕННИК (владелец)	
ПАРИНОВА НАТАЛЬЯ НИКОЛАЕВНА	
NATAL'YA NIKOLAEVNA	
Республика, край, область	
РОССИЯ, ВОСТОЧНОСИБИРСКИЙ ФЕДЕРАТИВНЫЙ ОКРУГ, СОБСТВЕННИК	
район	
нас. пункт	
Улица	
дом кор. кв.	
Особые отметки	
Владимир ГУДАКОВ	
Подпись	
33 УВ 227602	

УФ-м ихбээгъяуцуугъэ къышело. Ишапхъэхэм къадыхэлтийтэгъэхэр амьыгынхэу ѡ зэхъоклынгъэ горэхэр фашынхэу агъенафэрэп.

УФ-м и Къэралыгъо Думэ шьольырхэм япубличнэ хэбзэ къулыкхъэм ягъэпсийн фэгъэхыгъэ хэбзэгъяуцуугъэ джырэблагъэ ыштаг. Субъектхэм япашхэм пэлжитум нахьыбэуи хэдзынхэм ахэлжжэнхэу фитыныгъэ къызэритырэр ащ Ѣшгъэнэфагъэхэм ашыщ. Непэ зэрэштымкэ, зы нэбгырэм пэлжитум нахьыбэрэ иканидатурэ къыгъэльэгъон фитэп.

УФ-м Конституции публичнэ хэбзэ органхэм ясистемэ зык шыгъэнэм фэгъэхыгъэ гъэтэрэзжынэу фашыгъэхэм япхырышын пае законыр аштагь. УФ-м и Къэралыгъо Думэ и Тхаматэу Вячеслав Володиним иеплъыкэ къыриотыкызэ, субъектым илашэ Иофэу ышлажьэмкэ уасэ цыфхэм зэрэфашырэр къыктигъэтхыгъ, ащ фэшлээлэу пэшэ ишнатэл эзэрэхытшт шэпхэе гъэнэфагъэ имылэнэх нах тэрээз ылыштагь.

Шьольырхэм япашхэм пшьэрыльтэу я. Аш фэгъэхыгъэ пычигъуи хэбзэгъяуцуугъэм хэт. Джы Президентым субъектым илашэ цыхэе фимышыжье ишнатэл Ѣицшынхэм уштэйнэр фэхүүтхэм ахэхъяа. Къэралыгъо илашэ Лушихъэм, губернаторым изеклаклэ илофшаклэ шьомытэрээзу ащ ынаа тыригъэтэдээ, выговор ритын, охтэ гъэнэфагъэкэ ишнатэл ихин е тыригъэйпэн фит. Ащ тетэу хэбзэгъяуцуугъэм Президентым амалэу ишхэм ахегъахь.

Джааш фэдэу шьольырхэм илашэ къалэм имэр илофшэн ымьгъэрэзэмэ тыригъэйкын амал ишнэу хэбзэгъяуцуугъэм къышшо. Бюджетхэм яуплээкун фэгъэзэгъэнэу улъякло-льяйтэкло органхэр субъектхэм ашызэхэшгъэнхэр шлоки зими. Иофэу ащ Ѣшгъэнэфагъ. Нахыпэклэ ежж шьольырхэм илашхэм яшлонгынгъэ елъятыгъяа ащ фэдэ орган я. Ишнэу.

Законикэм ишуагъэкэ шьольырхэм фитыныгъэу я. Ишхэм икэрыкэу ахэлжжэнхэу. Хэбзэгъяуцуугъэм къафедэм, федеральнэ ыкчи шьольырхэм органхэм илофшэнэу ялэр зэлэхажыжын фитыштых.

Мы хэбзэгъяуцуугъэм къихьашт 2022-рэ ильэсэум имэкьюогъу мазэ и 1-м къыщыублагъэу куачэ ишхүүт.

Тиконцертхэр

Медицинэм илофышихэм афэгушуагъэх

Медицинэм илофышихэм цыфхэм япсауныгъэ икъэухуумэн фэлажаихэрэм апае пчыхъэзэхахъэ Адыгэ Республиком и Къэралыгъо филармоние щыкъуагъ.

тельствэм ацэклэ медицинэм илофышихэм гүшүэ фабэхэр къафиуагъ, Адыгэ Республиком и Лышихъэ ирээнэгъэ тхильхэр аритыжыгъэх.

Медицинэм илофышихэм рэзэнэгъэ тхильхэр зыфагъешошагъэхэм ашыщых республикэм икъялэхэм, районхэм иоф ашызышхээ Аулъэ Светланэ, Хъадгъэлэ Зарэ, Гъонежжыкъо Бэлэ, Елена Мирзоян, Вадим Павлюченкэр, Пчыхъалыкъо Назырэт, Олег Пчелинцевыр, Татьяна Терещенкэр, Лъепцэрышэ Мурат, Людмила Шведовар.

Композиторэу Нэхээ Аслын пчыхъэзэхахъэм изэхэца- къо Рустемти Лышъхэу Къумпыйл Мурат, Прави-

къыщыгущылагъ, медицинэм илофышихэм льшэу зэрафэрэзэр хигъэунэфыкъигъ. Ильэсыкъам, медицинэм илофышихэм афэгъэхыгъэ концертэр ансамблэу «Испъамыем» къытыгъ.

Адыгэ Республиком изаслуженне журналистэу Тэшшу Светланэ зэрищэгъэ зэхахъэм «Испъамыем» иартистхэу Хъокло Сусанэ, Агъыржынекъо Саныет, Къумыкъу Шамсудин, Шымырыз Казбек, Нэгъий Азэ, Дер Абир, нэмыххам лъэпкыям, медицинэм афэгъэхыгъэ ордхэр къыщауагъэх. Эльдарэ Айдэмыр щылэ-

ногъэм къыххыгъэ орэдир къызыхедзэм, залым чэсхэр дежыулагъэх.

«Испъамыем» икъяшуююхуэу Лъэустэнджэл Рузанэ, Ахътао Светланэ, Сихъу Руслан, фэшхъяфхэм пчыхъэзэхахъэр къагъэдхагъ. Медицинэм илофышихэм афаусыгъэ гимнир зэхахъэм къеух фэхуугъ. Оркестрэм ипшынахуэу Лъэцэр Светланэ, Мышъе Андзаур, фэшхъяфхэм орэдышшохэр агъэжынчыгъэх.

Медицинэм илофышихэм шло щылэр къадехуунэу гъэзетдэжхэм ацэклэ тафэльяло.

ЕМТЫЛЬ Нурбый.

Урысыем, Адыгейим, Къэрэшэ-Щэрджеэсн композиторэу, Дмитрий Шостакович ыцлэклэ агъэнэфэгъэ шүхъяфтынир къизфагъэшшошагъэу, Адыгэ Республиком и Къэралыгъо ордьио-къэшьокъо ансам-

блэу «Испъамыем» ихудожественне пащэу Нэхээ Аслын пчыхъэзэхахъэм ирэгъэлжийн къэшакъо фэхуугъ. Адыгэ Республиком 2022-рэ ильэсыкъир шэхэу хэдгъэунэфыкъыт. Пчыхъэзэхахъэм изэхэца- къо Рустемти Лышъхэу Къумпыйл Мурат, Прави-

медицинэм илофышихэм зипшъэрыльхэр щысэтихыпшэу зыгъэцакъэхэрэм афэгушуагъэх. Адыгэ Республиком пчайнуыгъэм икъэухуумэн къэ иминистрэу Мэрэтын Мурат, Людмила Шведовар.

Композиторэу Нэхээ Аслын пчыхъэзэхахъэм изэхэца-

Къихъашт ильэсэм чыгуухэм якадастрэ уасэ агъэнэфэшт

Амыгъэкощыре мылькум икадастрэ уасэ зэрагъэнафэрэм къыкъеупчэхэрэм зэрахахъорэм епхыгъэу, мы иофыгъомкэ къэбархэр нахь икъоу цыфхэм алэклэхъэгъэнэм тэгээпсихъагъэу Адыгэ Республиком икъэралыгъо бюджет учреждениеу «Къэралыгъо кадастрэ уасэмкэ Адыгэ республикэ гупчэм» ипащэу Джэндар Мурат Мэдин ыкъом зэдэгушылагъу дытилагъ.

— **Мурат, къихъашт ильэсэм сид фэдэ чыгуу лъэпкъхэр ара зикадастрэ уасэ агъэнэфэштхэр?**

— 2022-рэ ильэсэм чыгуу лъэпкъ пстэуми якъэралыгъо кадастрэ уасэ агъэнэфэшт. **Ахэм аххэхэх:**

— мэкум эцэлхэр; — псэуплэхэм зэльяубытыхэр;

— промышленностын, энергетикэм, транспортын, связым, радиом, телевидением, информатикэм ячыгухэр, космическэ иофшэнхэмкэ, щынэйончагъэмкэ, оборонэмкэ агъенфедэр чыгухэр, нэмыхк чыгухуху гухэл гъэнэфагъэхэмкэ агъенфедэхэрэр;

— лъэшэу къагъэгүнэрэ чылгэхэмр объектхэмрэ зэльяубытыхэрэр;

— мэз фондым;

— псы фондым афэгъэзажаахъэр;

— лъпчэгъанэу яэ чыгухэр. Чыгухэм якъэралыгъо кадастрэ уасэ игъэнэфэнкэ пэшпорыгъэш юфхъабзэхэр мыльэ зетэхъэх.

— **Мурат, пэнзорыгъэшт иофхъабзэу зешүххээрэм нахь игъэлжитишигъэу уакытегушилагъэм дэгүгъэ.**

— Пэнзорыгъэшт иофхъабзэхэм къахеубытэх къэралыгъо кадастрэ уасэм игъэнэфэнкэ ишыкъэгъэ къэбархэр зераугоижээр, амыгъэкощыре мылькум ехылгэгъэ къэбархэм ахэпплэжыгъэнхэмкэ Адыгэ Республиком икъэралыгъо хэбэз къулыхъамра чылгэ зыгъэорышэжжынхэмкэ икъульякъухэмрэ чанэу иоф зэрадашшэрээр.

Амыгъэкощыре мылькум изытет ренэу гүнэ лъафы, аш икадастрэ уасэ зыфэдизишигъэрэ зэлтигыгъэ экономикэ, социальна, экологие лъапсэхэм яхылгэгъэ къэбархэр аугъоих.

— **Цыфхэм сидэүштэу къэралыгъо кадастрэ уасэм игъэнэфэн епхыгъэ иофхъабзэхэм ахэлэжьэн альэкъицта?**

— Амыгъэкощыре мылькум зиехэр ары ямыльку фэгъэхыгъэ къэбархэр икъоу зылээлхэр.

Къэралыгъо кадастрэ уасэм Адыгэ республикэ гупчэм сайтэу <http://gko-adyg.ru> зыфилорэм декларациер зэрээхагъуцорэ, ар зэрэлжагъахъэрэ шыкъам нэуасэ зышифашын альэкъицт.

Етлани къасломэ сшойгъуагъ амыгъэкощыре мылькум фэгъэхыгъэ декларацием ит къэбархэр хэвзэгъэуцугъэм диштэу къаратыгъэ тхильхэмкэ (амыгъэкощыре мылькумкэ къэралыгъо регистрэ зыкъым къыххтыхыгъэхэмкэ, справкэхэмкэ, паспортхэмкэ, актхэмкэ ыкъи нэмыхк документхэмкэ) къэгэшшыпкъэжыгъэнхэ зэрэфаэр.

Амыгъэкощыре мылькум икадастрэ уасэ агъанафэ зыхъукъ, документхэр зыпиль аш фэдэ къэбархэр ары нылэп къыдальяэтшхэр.

— **Сидэүштэу джыри цыфхэм къэралыгъо кадастрэ уасэм игъэнэфэн епхыгъэ иофхъабзэхэм ахэлэжьэн альэкъицта?**

— Кадастрэ уасэр зэрагъээнэфагъэм икъууххэм афэгъэхыгъэ отчетым ипроект зэхажьоуц. Росреестрэм къэралыгъо кадастрэ уасэмкэ ифондрэ къэралыгъо кадастрэ уасэмкэ Адыгэ республикэ гупчэм иофициальна сайтэр ар арагъахъэ. Джааш тетэу мылькум зиехэм, нэмыхкхэм амал яэ мэхүү пэшорыгъэш уасэм нэуасэ зыфашынэу, проектым ит къэбархэмкэ мыразэхэм, щыкъла-

гъэу альэгъухэрэмкэ мэфэ 30-м къыкъоц къэбархэр алэклагъэхажынэу.

Къэралыгъо кадастрэ уасэм игъэнэфэн епхыгъэ иофхъабзэхэр шхъеихыгъэу зэрээрхэхэрэхээр хэзгъэунэфыкъы сшойгъуагъ. Амыгъэкощыре мылькум зиехэри, зышигъо пстэури аш къыххэлэжьэнхэ альэкъицт.

— **Къэралыгъо кадастрэ уасэм епхыгъэ иофыгъохэмкэ хэтаа зызфагъазэмэхуущтыр?**

— Къэралыгъо кадастрэ уасэм епхыгъэ иофыгъохэмкэ мыш фэдэ чылгээни зыфагъэзэн: 385020, Адыгэ Республика, къ. Мыекъуапэ, ур. Пролетарскэр, 304, электрон почтэр: adyg.gko@mail.ru и телефонэу 8(8772) 57-97-27-мкэ төонхэ альэкъицт.

Хъабидэт идахэ сэри Къысльыгъэсыгъ

Дышъэк! (Бзэджэжъыкъо) Хъабидэт тыгъэгъазэм и 2-м игъонэмисэу идунай зэрихъожыгъэр гъезетым итэу зысэлъэгъум льэш дэдэу сыгу кьеугь ыкъи ары сыкыфэтхэнэир кызхэкъыгъэр.

Тэү Замирэ къытхыгъэм сэ бэ къыхээзъяхъонынэу арэп, ау Хъабидэт итеплээ идэхагыи, игущылэкагыи, зэрэадыгэ бзыль-фыгъе шхъяэльтийжэ цыкылур, зэрэлупэ-бзапэри, зэрэушури слъегъунхэу хъугъагьэ.

къафэсшынтыри зээгъэфагьэ, сяжэ. Сыхатыр 10-хэм адэжь бзыльфыгъэ нэшх-гүшүү цыкылум бзыльфыгъэ гүусэ илэу пчъэм къытеугъэх. Сэ сыхазырыгъэти, шлэхэу сапэгъокыгъ, ау синэлосахэхэп. Тызэрэмышишлэрэми

Пчэддыхыгээ горэм, сэ пен-
сием сыкгуягэй унэм сисигэ,
телефоном икъитео макъэ кы-
сугуу. Ашигум чо телефонхар
пэссаалж. Гызбромышброми
тызэпгушатээс кысщагъэх.
Хульфигээ шофөрэв къэзыща-
гъэхэм нэйласаа кысфишигъэх.
— «Алыга макъэм» ит чиста-

— «Адыгэ макъэм» ит уиста-
тья ным фэгъэхыгъэм усэу
хэтым сыкъыпфигъэкъуагь, —
къисиуагь. — «Мир зитхаклем
ащ нэнпымык! усэ тхыгъэхэри
иленх» сүни.

Дахэу зээлэфагъэу къетыныр
ыгъэхъязырыгь. Упч!эхэр къы-
ситмэ, джэулалхэр ястъижээ ежь
зыфэе темэм еклонлагь. Мигу-
лахэу, mak'ey, шъабэу, юдэбэир
къыхэшэу, фэлазэу къетыныр
зэхигъэуцаугь. «Гухахъо хэсэ-
гъуватэ» шъхъэу къетыным фи-
шыгъээр. «Сыда усэхэр птхынхэу
къызхэкъыгъэр, зык'ептхыхээр?»
ытуу къызысэупчым, «Гухахъо
хэсэгъуватэ» eclorgаагьети, къе-

гъэльэгъоным ежь Хъабидэт арыз
зэрдэжэгъягъэр. Джыри дискыр
сүл сикъорэльф пшъэшьэ цылклоу
ины хъугъэхэр зэплтыжхэмээ
зышыгушылкуյжхъэу.

Хъабидэт зыфэдэм сэ хэсшын кырэ ёшыагъэп, ау изеклоклэ-шын кіхэр, игүшүйлакэ зэрэуш цын клур къыхэшьгъагъ. Имыкыж-хээ унэм сэ һанэм къеэгъэблэгъагъэх. Ащ зыпэтийсхэхэм, «Бисмилляхъи-рахмани-рахим» кылыгъа. Мыхъамелэм ахалехи тэджийхынхэ зэхъум къео: «Алахъым дури-лахъ, Аллахъым ыдэжь къикыгъэ рызыкъ. Я Аллах! Тыщымыгъаклэу тыщи-гъа!». Сэ зыкысфегъазшь, Тхъэм дахэу кысфельэлжы. Мо бзыльфыгъэ ныбжыкіл цын-клоу симынэлосагъэм гүфэбэнэгъе Іашлоу игүшүйлэм ауж фэс-шыгъэр джыри сыгу зэриль. Джары Хъабидэтэу Тхъэ лъялпэм ишүүлэгъумэ, ахърэт нэфынэ дахэ зыфишытмэ аашиг хъу-ным сывэрэфэлтэйлорэр. Хъабидэт фэдэ цыфышхъэ лъялпэр игъонэмымсэу члээзинэгъе игупсэхэм сафэтхъаусых ыкы Аллахъ лъялпэм сафельэл щэлгъошү афишынэу, дахеклэ агу жъу-жынэу.

ХЬАШХЪУАНЭКЪО-ХЪУТ Cap.
Адэмый.

Адыгэ шхыныгъохэр

Шэлкъау

Гавердовскэм щыпсэурэ Бэгь Тэмарэ мыр зэришлэу кытфилотагъэм шүүшьдгэгъуазэ тшлонгъу.

Пэлкъаор зэрэпшыщтыр

кіз кургъуй 10, тхъу пачк, щэ
литрэ 0,5-рэ, шьоущыгъу джэ-
мышхышъхъи 2 – 3, хъаджыгъэ
кг 1,2 – 2.

Пэлкъау 24-рэ ац хэкы.

мыпытэмэ, арэущтэу хэольхьэ, шъоущыгъур хэотакъо, дэгъоу зэхэогъекхүэ (бгъажэ зыхьу-кіэ шъоущыгъум плъыжь дахэ къыригъэтхъощт). Щэ литрэнэ-къор плэ къестырэклэу огъэфабэ. Ащ хъаджыгъэ килограммиту фэдиз ештэ. Хъалыжъожьыер пшы зыхьукіэ тхъацур зэрэп-пшэрэм фэдэу иптыгъэкі опшэ. Тлэклурэ щылтымэ етлан клэп-пшыкыжьызэ плэ фэдизэ зы-пшыкіэ, тхъацур дэгъу дэдэ мэхьу. Етлан лахь-лахьэу огощы. Лахь пэпчь тлэклү утефыхьэ, стечанкіэ е нэмых тхъацуухэупк горэмкіэ хэоупкы зэфэдизэу, нахь плуакіэу зэрэпфынхэу. Иплоклагьи хъалыжъожьыем иплоклагьэ фэдэу (тлэклү нахь плуаклэми хъущт) кыихьэу офы, ыбгүхэм шъэжкыекія уахэупкіэ, тхъацум пьющыхьэ. Щыуаным даарьер дэгъоу щыогъэплты, щы-огъажжэ. Зыщыгъэжжэрэ щыуаным шъоущыгъупсыр къыготэу, ари къытежжээ, пэлкъэо гъэжжэ-

Гъэр зэрэстүрэв аш хэогъао.

Пэлкъаор бгъажъ зыхъукъ дахэу, къэгъагъэм фэдэу къын зэлокъы. Ар зэгъэфагъэу лэгъэ тешь горэм илтхъэу йанэм тэбтэжинь иштэвээрэй.

тебгъеүцомэ, нэр егъэгушо.
Шьоущыгъупсым ишыкыл
пъэр: шьоущыгъу килограмм, псы-
стэчан. Шьоущыгъур огъэткүшь-
такыкы 15-рэ къэогъажьо.

Ишыклагъэхэр: коц хъаджыгъэз

Хъалаор зэрэпшЫШТЫР

Коц хъаджыгъэр оутхындызы, табэм иотакъо. Mashlo маклеккэлэгъорыгъоу, ышъо чыпциэ дахээ охъуфэ огъажакъэ. Хъаджыгъэр емыгъольыллэным пае ренэү зээлэшэн фае, естьллэмэ, хъала-ом дыдгыгъякэлэ кэлтээ хъушт. Зыбгъэжъахэккэ, огъэучьыны оутхындызы, нэүжым шьоущыгъу-псыккэ опшэжбы. Шьоуущыгъу-псыккэ ппшэжбы зыхыукэ хъаджыгъэм ышъо нахь чыпциэ къешыгъы, арышь, хъаджыгъэр

бъажъэ зыхъукIэ чыпцэ дэдэ
умышыымэ нахьышу.

Хыалаор зыубэу, плэмыеу зэхээзыупкыжыхэрэри щылэх ехүүрээ цыклу аашэви мэхьү.

Хъалаор хъураеу в плэмыеузыклиштыгъэм мэхъанэ илэү Тэмэрэ кытфилотаг. Фыкуягъэ зилем хъалаор хъураеу ышыщтыгъ 41-рэ ипчагъэкэль хьоу. Ар мэфэ 40-м къеклонларгъэхэм ашыщэу нэбгыре 40-м арагъэшхыщтыгъ. Нахынэм «лэкъумэкли» еджэштыгъэу ытуагъ. «Щэламэр арыба лэкъумэр?» сүүн сызеучыим, «Мыщи, щэламэмэи, тэ тальэнныкъокэ (бжъедигъульэнныку)» «лэкъумэ» ралоштыгъ. Фыкъогъэ цыфым үтсэ мэфэ 40 зыхъукло ошьо къатиблым дэктөежий alo. Мыщ фэдэ хъалаор хъураеу зыфашыгъэр ашдэктөенимкэ нахь псынкэ кынфэхью ары. Димыгъэктөенэу къолэжэуу кынгэгъокъырэм хъалаор ретышь, ошьо къатиблым дэктөежий алсчтиг.

дэктөөжэй ю аоштыгь.
Ильэс 1анэми шхыныгъоу
ашыщтыгъем къэлашэр хэтын
фэягь. Лъэтэн тхъацу лужкур
апшети, хъалыгтугъэжэ хъаку
лупэм радзэти, яжъэм хэлзэу
агъажээштыгь ар. Хъульфыгъеу
къеклонгъэхэм 1ахъэу афаши-
рэм ар хэльян н фэягь.

ТХЪАРКъОХъО Аминэт-

